

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 юни 2022 г.
(OR. en)

10435/22

EG 15

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Отношенията с Египет

– Позиция на Европейския съюз за 9-ото заседание на Съвета за асоцииране

(Люксембург, 19 юни 2022 г.)

Приложено се изпраща на делегациите позицията на Европейския съюз за Деветото заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Египет.

ДЕВЕТО ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА АСОЦИИРАНЕ ЕС – ЕГИПЕТ

(Люксембург, 19 юни 2022 г.)

Изявление на Европейския съюз

1. Европейският съюз приветства деветото заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Египет. Споразумението за асоцииране между ЕС и Египет, което влезе в сила през 2004 г., представлява основата за партньорството и сътрудничеството между ЕС и Египет. ЕС приветства новите приоритети на партньорството между ЕС и Египет (2021 – 2027 г.), приети на деветото заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Египет, като важен политически етап в двустранните отношения. В приоритетите на партньорството се заявява отново съвместната цел за справяне с общите предизвикателства пред ЕС и Египет, за насърчаване на общите интереси и гарантиране на дългосрочната стабилност и устойчивото развитие от двете страни на Средиземно море. Споделената ангажираност с универсалните ценности на демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека продължават да формират основата на приоритетите на партньорството.
2. Новите приоритети на партньорството отразяват споделената ангажираност на Египет и ЕС за засилване на сътрудничеството в подкрепа на „Стратегията за устойчиво развитие – визия за 2030 г.“ на Египет и решимостта на ЕС да поднови и укрепи партньорството със своите южни съседи. По-конкретно, в заключенията на Европейския съвет от 10 – 11 декември 2020 г.¹ ЕС заяви стратегическия си приоритет за един по-демократичен, по-стабилен, по-екологосъобразен и по-проспериращ регион на южното съседство. Програмата на ЕС за Средиземноморието² и свързаният с нея Икономически и инвестиционен план за южните съседи³, изложени в Съвместното съобщение на ЕС относно държавите от южното съседство от 9 февруари 2021 г., представят целите на ЕС за постигане на дългосрочно, устойчиво социално-икономическо възстановяване и издръжливост след избухването на пандемията от COVID-19 в региона и за лансиране на двойния екологичен и цифров преход. Съветът потвърди тези цели в заключенията си от 19 април 2021 г. относно подновено партньорство с държавите от южното съседство⁴.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/47343/1011-12-20-euco-conclusions-bg.pdf>

² JOIN(2021) 2 final.

³ SWD(2021) 23 final.

⁴ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/new-agenda-mediterranean-council-approves-conclusions-renewed-partnership-southern_en

3. ЕС придава голямо значение на отношенията си с Египет като ключов партньор и регионален фактор и подчертава стратегическия характер и потенциала на партньорството. Ангажираността и многобройните двустранни посещения, включително на най-високо политическо равнище, свидетелстват за политическата решимост за постигане на напредък в това партньорство.
4. След последното заседание на Съвета за асоцииране ЕС – Египет от 2018 г., през 2019 г. бяха свикани срещи на всички подкомитети по тематичните клъстери, определени в приоритетите на партньорството (икономика, политика, стабилност). През юли 2018 г. в Брюксел и през септември 2019 г. в Кайро се състояха макроикономически диалози, последвани от виртуален макроикономически диалог през ноември 2020 г. През юли 2019 г. се проведе вторият диалог на високопоставени служители в областта на миграцията. След като възобновяването на присъствените заседания стана възможно през есента на 2021 г., в Кайро бяха проведени седмото заседание на Комитета за асоцииране ЕС – Египет, третият диалог на високопоставени служители в областта на миграцията и първият по рода си политически диалог на високо равнище.
5. Съвкупният размер на финансовата подкрепа от ЕС, неговите държави членки и европейските финансови институции за Египет в различните ѝ форми (безвъзмездни средства, заеми и суапови сделки срещу дълг) през последните десет години надхвърля 11 милиарда евро. ЕС подкрепя Египет чрез съчетание от инструменти за сътрудничество – двустранни, регионални и глобални – с текущ портфейл за двустранно сътрудничество на стойност около 1,3 милиарда евро. От 2008 г. насам Египет е водещ бенефициер на операции за смесено финансиране с над 620 милиона евро безвъзмездни средства за смесено финансиране, като е привлякъл около 7 милиарда евро под формата на заеми при преференциални условия от европейските финансови институции за инвестиции в ключови сектори: енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност, управлението на водите и отпадъчните води, обществения транспорт, финансовото приобщаване, подкрепата за микро-, малките и средните предприятия, градското развитие и техническото професионално образование и обучение. Египет вероятно ще продължи тази тенденция в рамките на разширения Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР+), който се очаква да мобилизира публични и частни инвестиции в размер на около 30 милиарда евро в региона на южното съседство. Икономическият и инвестиционен план има за цел да мобилизира 1 милиарда евро в периода 2021 г. – 2027 г., като се очаква да привлече близо 9 милиарда евро допълнителни инвестиции в Египет. В рамките на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) за Египет е заделена сума в размер на 240 милиона евро за двустранния портфейл за периода 2021 – 2024 г.

Устойчива модерна икономика и социално развитие на Египет, включително сътрудничество в областта на климата и енергетиката

6. ЕС и Египет ще си сътрудничат за постигане на социално-икономическите цели, определени в „Стратегията за устойчиво развитие — визия за 2030 г.“ на Египет, с оглед укрепване на способността на страната да устоява на икономически сътресения и да се възстановява бързо от тях, да изгражда просперитет и да осъществява целите за устойчиво развитие (ЦУР). Пандемията от COVID-19 постави на изпитание националните здравни системи и се отрази крайно неблагоприятно на икономиката и обществото. Възстановяването от пандемията обаче беше изместено от икономическото въздействие на руската военна агресия срещу Украйна, което наложи допълнителни извънредни парични и фискални мерки и социално-икономическа подкрепа. ЕС и Египет ще си сътрудничат тясно за дългосрочно социално-икономическо възстановяване, основано на екологосъобразното и устойчиво развитие, човешкото развитие, икономическата устойчивост и изграждането на просперитет посредством екологичния и цифровия преход, подкрепата за социалното сближаване и развитието на модерна и демократична държава. Това ще бъде подкрепено основно от бързото и ефикасно изпълнение на водещите инициативи по линия на Икономическия и инвестиционен план на новата програма за Средиземноморието. За прилагането на помощта от ЕС ще послужат и инициативите на „Екип Европа“, разработени съвместно с държавите – членки на ЕС, и европейските финансови институции.
7. ЕС поздравява Египет за начина, по който се справя с икономическото въздействие на кризата, предизвикана от COVID-19, тъй като след първоначалното сътресение се наблюдава стабилно възстановяване на нивата на растеж на реалния брутен вътрешен продукт (БВП) на тримесечна основа. ЕС отчита решителните икономически мерки, предприети за справяне с икономическите последици от руската военна агресия срещу Украйна. Силният, устойчив и приобщаващ растеж ще изисква постоянни структурни реформи и разумна фискална политика за ограничаване на публичния дълг. ЕС приветства продължаващата реформа на управлението на публичните финанси (УПФ) и ще продължи да я подкрепя чрез програмата за реформа на УПФ, подписана в края на 2021 г.
8. Египетската агенция за развитие на микро-, малките и средните предприятия (MSMEDA) прие своята дългосрочна стратегия през ноември 2018 г. Развитието на този сектор заема централно място в сътрудничеството между ЕС и Египет с редица проекти, сред които „Подкрепа за изпълнението на стратегии за насърчаване на развитието на микро-, малките и средните предприятия в Египет“ (MiSMESIS) и достъпа до финансиране и програми за иновации, изпълнявани чрез редица европейски финансови институции, с цел улесняване на достъпа на малките и средните предприятия (МСП) до финансиране и повишаване на конкурентоспособността на веригите за създаване на стойност, като по този начин се подобряват перспективите за търговия.
9. ЕС остава първият търговски партньор на Египет по отношение на вноса и износа, както и най-големият инвеститор в страната. Ангажираме се да работим с Египет за модернизирането на двустранните търговски и инвестиционни отношения, като се

гарантира, че свързаните с търговията и конкуренцията разпоредби на Споразумението за асоцииране между ЕС и Египет се спазват изцяло, а споразумението се прилага по начин, който му позволява да разгърне пълния си потенциал. Като важен принос към тази обща кауза ЕС очаква да продължи конструктивния търговски диалог с Египет за предотвратяване и премахване на мерките, които потенциално засягат двустранната търговия, и за премахване от страна на Египет на съществуващите пречки пред търговията, например изискването на Египет за задължителна регистрация на европейските дружества, желаещи да изнасят за Египет. ЕС е готов да засили партньорството с Египет с оглед на справянето с общите предизвикателства в един бързо променящ се геополитически контекст и оползотворяването на споделените възможности чрез засилено сътрудничество.

10. ЕС продължава да подкрепя Египет в увеличаването на неговите възможности за търговия и инвестиции, включително чрез изпълнението на Икономическия и инвестиционен план. Конкурентоспособността се повишава и ще продължи да се повишава чрез работа по отношение на регулаторната рамка, съответствието на продуктите с международно приетите стандарти, включително санитарните и фитосанитарните стандарти, прозрачността на пазара и иновациите, включително насърчаването на устойчиво производство и разработването на промишлени политики и стратегии. Освен това ЕС подкрепя Египет в улесняването на търговията посредством помощ за египетския митнически орган и за развитието на правата върху интелектуалната собственост (патенти, търговски марки и промишлен дизайн).
11. Пандемията от COVID-19 увеличи уязвимостта на много домакинства в контекст, в който почти една трета от населението на държавата вече живее под прага на бедността. Програмата на ЕС на стойност 27 милиона евро в подкрепа на националната стратегия за населението на Египет има за цел да засили прилагането на доброволно, зачитащо правата семейно планиране. Наред с високия темп на прираст и гъстота на населението Египет е изправен и пред безпрецедентно разрастване на градовете. Чрез съвместно финансиране с европейските финансови институции ЕС играе ключова роля в усилията за социално приобщаване и интеграция на жителите в необлагодетелстваните градски райони чрез предоставяне на основни социално-икономически услуги и инфраструктура. Тъй като над 70% от бедните са концентрирани в селските райони, където селското стопанство е основният източник на доходи, ЕС предостави широка подкрепа за насърчаване на устойчивото развитие на тези райони. Подкрепата ще продължи чрез нова интегрирана програма за развитие на селските райони в размер на 27 милиона евро, която скоро ще започне да се прилага. ЕС е готов да работи с Египет за създаването на всеобхватни и устойчиви схеми за социална закрила. ЕС ще продължи да подкрепя и да допринася за усилията на Египет за преодоляване на социално-икономическите последици от настоящите кризи, особено за най-уязвимите, чрез подкрепа за предоставянето на основни услуги и мерки за социална закрила, както и чрез инициативата на правителството за достоен живот (*Haya Karima*).

12. Приемането през юни 2018 г. на подзаконовите актове на закона за всеобщо здравно осигуряване е израз на подновените усилия за подобряване на финансирането и достъпа до системата за обществено здравеопазване. ЕС е готов да подкрепи правителството в създаването на универсална здравна система за цялото население през следващите 15 години. През юли 2020 г. Европейската комисия прие програма в отговор на санитарната криза във връзка с COVID-19, чрез която бяха предоставени 89 милиона евро за облекчаване на натиска върху здравната система. Освен това ЕС е основен поддръжник на механизма COVAX, за да се ускори разработването и производството на ваксини срещу COVID-19 и да се гарантира равен достъп до такива ваксини за всички държави по света, включително Египет. В рамките на подхода „Екип Европа“ ЕС и неговите държави членки вече са споделили/доставили (или предстои да доставят) на Египет около 29 милиона дози. ЕС има готовност да подпомогне Египет в укрепването на собствения му капацитет за производство на ваксини.
13. Постигането на напредък по амбициозна програма за екологичен преход е по-неотложно от всякога. Последните научни достижения, както и новата реалност в геополитическо отношение и на енергийния пазар изискват ускоряване на прехода към зелена енергия и изграждане на ресурсно ефективна, социално справедлива, издръжлива, устойчива и неутрална по отношение на климата икономика. Пълното прилагане на Парижкото споразумение, изпълнението на ангажиментите, поети на COP 26, и работата в партньорство с оглед на COP 27 в Шарм ел-Шейх и COP 28 в Обединените арабски емирства ще бъдат от решаващо значение за справяне с извънредната ситуация в областта на климата, включително необходимостта от решителна и справедлива световна трансформация към неутралност по отношение на климата до средата на века, включително постепенно премахване на въглицата, които горят без улавяне. В качеството си на председател на COP 27 Египет играе стратегическа роля за осъществяването на справедлив и приобщаващ екологичен преход, необходим за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C, както е посочено в Парижкото споразумение. ЕС ще направи всичко възможно, за да подкрепи работата на египетското председателство на COP 27 за постигане на амбициозни резултати. COP 27 предоставя на Египет възможност да определи собствената си амбиция за бъдещето и графика си за постигане на неутрална по отношение на климата икономика. Чрез водещата си роля Египет може да вдъхнови истинска промяна и да даде пример за амбициозен път към екологичен преход. Ето защо е важно да се актуализират настоящите национално определени приноси, които приканваме Египет да представи преди COP 27 и които биха могли да представляват важен план за ангажираност и подкрепа от партньори като ЕС. С оглед на пълното и ефективно изпълнение на Парижкото споразумение ЕС и Египет поставят общ акцент върху постигането на глобалната цел за адаптиране. ЕС приветства стартирането на двугодишната работна програма „Глазгоу – Шарм ел-Шейх“ по глобалната цел за адаптиране. ЕС ще допринесе активно за нейното изпълнение с цел подобряване на действията за адаптиране и принос към устойчивото развитие.

14. ЕС придава голямо значение на сътрудничеството с Египет по общи приоритети в енергийния сектор, като енергийната сигурност и енергийния преход. Подписаният през 2018 г. Меморандум за разбирателство представлява основата за сътрудничество в области като енергията от възобновяеми източници, реформите в електроенергийния сектор, енергийната ефективност, научните изследвания и технологиите в областта на енергетиката и насърчаването на инвестициите. ЕС предоставя широка подкрепа за сектора и подпомага Египет в актуализирането на неговата интегрирана енергийна стратегия, за да може се да отговори на изискванията на страната за устойчиво развитие, като същевременно се намаляват емисиите на парникови газове. ЕС се ангажира да задълбочи сътрудничеството в областта на енергетиката, включително чрез нови и устойчиви инвестиции в електроенергийните мрежи, междусистемните връзки и тристранното сътрудничество. Производството на водород от възобновяеми източници е област от особен общ интерес, в която съществува голям потенциал за съвместна работа. Статутът на ЕС на наблюдател в Източносредиземноморския газов форум е положително развитие. ЕС се ангажира да подкрепя работата на форума и да допринесе за ориентирана към бъдещето дългосрочна стратегия, която да включва чист, безопасен и устойчив енергиен преход. В това отношение намаляването на неорганизираните емисии на метан е от ключово значение за смекчаване на последиците от изменението на климата. Ето защо Египет се приканва да подкрепи глобалния ангажимент за метана. Освен това ЕС вижда възможност за по-нататъшно укрепване на енергийното сътрудничество с Египет в областта на възобновяемите енергийни източници, както и за увеличаване на производството и износа на втечен природен газ и засилване на потенциалните партньорства за водород, като същевременно се запазва собственият екологичен преход на Египет.
15. ЕС наблюдава много положителни признаци на развитие в политиката в Египет по отношение на климата, което показва нарастващ интерес към екологосъобразен растеж и устойчив енергиен преход. От съществено значение ще бъде това да надхвърли рамките на отделните сектори, за да се гарантира устойчива икономика с ефективно използване на ресурсите. Европейският зелен пакт предлага значителни възможности за съвместна работа с цел ускоряване на екологичния преход и устойчивите инвестиции. ЕС ще подкрепя Египет в насърчаването на устойчивото финансиране и стандартите за екологична устойчивост в неговия национален инвестиционен портфейл.
16. По отношение на биологичното разнообразие ЕС приветства важната роля на Египет като председател на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие и ще продължи да оказва подкрепа за създаването на полезни взаимодействия между конвенциите. В навечерието на 15-ата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие ЕС очаква да продължи сътрудничеството си с Египет за постигане на амбициозна и преобразяваща глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г.
17. ЕС предостави широка подкрепа на Египет по въпроси, свързани със смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, включително управлението на водните ресурси, развитието на устойчиво селско стопанство, разширяването на мрежите за обществен транспорт, въвеждането на енергия от възобновяеми източници,

насърчаването на енергийната ефективност и намаляването на замърсяването. Подкрепата за тези сектори ще продължи и в бъдеще наред с подкрепата в други области от общ интерес, като опазването на биологичното разнообразие, борбата с опустиняването и деградацията на земите, намаляването на риска от бедствия (Рамковата програма от Сендай), канализацията и управлението на твърдите отпадъци, включително управлението на промишлените замърсители, химикалите и опасните отпадъци. Египет участва и в регионални проекти в областта на околната среда и климата, включително CLIMA MED (подкрепа за управлението на климата), Switch MED (за устойчиво производство и потребление) и инициативата в подкрепа на водите и околната среда. ЕС има готовност и за засилено сътрудничество, консултации и обмен на опит в управлението на кризи и превенцията чрез укрепване на сътрудничеството в областта на гражданската защита и управлението на риска от бедствия.

18. ЕС ръководи разработването на инициатива на „Екип Европа“ за адаптиране към изменението на климата чрез интегрирана водна и продоволствена сигурност, която обединява ЕС и всички финансови институции на ЕС и държавите — членки на ЕС, извършващи дейности в Египет, с цел подкрепа на Египет за справяне с основното предизвикателство, пред което е изправено селското стопанство — производителността на водата и нейния недостиг, и същевременно адаптиране към изменението на климата, подобряване на опазването на околната среда и укрепване на селските общности. Като знак за своята ангажираност с регионалното сътрудничество по тези въпроси Египет осъществи през октомври 2021 г. домакинството на 2-рата среща на министрите от Съюза за Средиземноморието относно действията в областта на околната среда и климата. Ще продължат да се проучват възможностите в рамките на Съюза за Средиземноморието по отношение на сътрудничеството в областта на климата, околната среда и устойчивата синя икономика⁵.
19. В областта на транспорта ЕС продължи да подкрепя модернизирването и разширяването на системите за обществен транспорт в Кайро и Александрия, както и насърчаването на стандарти в областта на транспорта и интегрирана мултимодална мрежа за устойчива, сигурна, безопасна, ефикасна и свързана транспортна система. Египет си сътрудничи с регионални проекти на евро-средиземноморското партньорство и по-специално с европейските транспортни агенции по линия на Регионалния план за действие в областта на транспорта за Средиземноморския регион. В рамките на Съюза за Средиземноморието Египет участва и в развитието на транссредиземноморска транспортна мрежа и свързването ѝ с трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T).
20. ЕС приветства напредъка на Египет към постигането на образование за всички, разширяването на достъпа до основно образование и премахването на неравнопоставеността между половете при записването. ЕС остава ангажиран с развитието на сектора на образованието в Египет, особено за най-уязвимите, и е разработил всеобхватен подход за борба с детския труд чрез образователни услуги и услуги за препитание, както и за укрепване на системите за закрила на детето. ЕС

⁵ В съответствие с Декларацията на министрите от Съюза за Средиземноморието относно устойчивата синя икономика <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>

предоставя широка подкрепа за модернизацията и качеството на образованието, и по-специално техническото и професионалното образование и обучение и египетското висше образование, така че уменията да съответстват по-добре на търсенето на пазара на труда, както и програма за осигуряване на висококачествени и ориентирани към практиката технически училища в енергийния сектор.

21. В допълнение към значителната двустранна подкрепа на ЕС в този сектор Египет участва и в програми на ЕС за насърчаване на международното сътрудничество между студентите и висшите учебни заведения. През 2019 г. и 2020 г. „Еразъм +“, водещата програма на ЕС за изграждане на капацитет във висшето образование, избра 15 проекта между европейски и египетски университети на стойност над 14 милиона евро. Що се отнася до международната мобилност на кредити, през 2019 г. и 2020 г. по програма „Еразъм +“ бяха отпуснати безвъзмездни средства за мобилност на близо 1500 египетски студенти и кадри в областта на висшето образование в Европа, както и безвъзмездни средства за пътуването до Египет на близо 900 европейски студенти и кадри в областта на висшето образование, като общият размер на безвъзмездните средства за мобилност с Египет възлиза на 8,5 милиона евро. Египет се насърчава да се възползва в по-голяма степен от възможностите, предлагани от програма „Еразъм +“ и действията „Мария Склодовска-Кюри“, за обучение и мобилност на изследователи.
22. ЕС отдава голямо значение на надеждните, съпоставими и професионално независими статистически данни като основа за разработване на политики, основани на факти, и за наблюдение на въздействието на прилаганите политики. ЕС приканва Египет да продължи усилията си за изготвяне на статистически данни в съответствие с международните и европейските норми и стандарти и приветства факта, че Централната агенция за публично мобилизиране и статистика продължава да проявява интерес към статистическото сътрудничество с ЕС, включително към програмата за сътрудничество в областта на статистиката MEDSTAT V за южното съседство.
23. В съответствие с целите, формуирани в новото съобщение на ЕС относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите, прието през май 2021 г., ЕС ще работи с Египет за насърчаване на науката и на политиките, основани на факти, за да се осигурят иновативни решения, посредством които нашите общества да станат екологични, цифрови и здрави. На 25 ноември 2021 г. се проведе 8-ото заседание на Съвместния комитет за научно и технологично сътрудничество ЕС – Египет, което даде възможност за обмен на информация относно последните развития в политиката в областта на научните изследвания и иновациите както в Египет, така и в ЕС, и в рамките на което енергетиката, водите, хранително-вкусовата промишленост и здравеопазването бяха определени като приоритетни сектори за сътрудничество. ЕС очаква по-нататъшно сътрудничество с Египет в областта на научните изследвания и иновациите и за постигането на напредък в сферата на цифровите технологии, включително изкуствения интелект и киберсигурността, при същевременна защита на правото на неприкосновеност на личния живот.

24. ЕС приветства активното участие на Египет в Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ и в PRIMA (Партньорство за научни изследвания и иновации в Средиземноморския регион), както и в други програми в рамките на Европейския инструмент за съседство (ЕИС), с цел подпомагане на научните изследвания и иновациите за устойчиво управление на водните и продоволствените системи. ЕС приветства интереса на Египет да бъде асоцииран към „Хоризонт Европа“, изразен по време заседанието на 7-ия Комитет за асоцииране ЕС – Египет. Очаква се одобрението на рамковия протокол за участието на Египет в програми на ЕС да открие пътя за участието на Египет в други програми на ЕС, като например „Хоризонт Европа“.
25. ЕС оценява тясното сътрудничество с Египет в политическия диалог с Африканския съюз и Съюза за Средиземноморието, включително приемането на пътните карти за научни изследвания и иновации в приоритетните области на изменението на климата, здравеопазването и възобновяемата енергия. ЕС очаква Египет да продължи да се ангажира с изпълнението на приоритетите в областта на научните изследвания и иновациите, договорени в контекста на двете платформи за политически диалог, особено с оглед на министерската среща на Съюза за Средиземноморието в областта на научните изследвания и иновациите през юни 2022 г., както и да продължи работата със Съвместния изследователски център по темата за трансфера на технологии.

Партньори в областта на външната политика

26. ЕС осъжда непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна, която е грубо нарушение на международното право и принципите на Устава на ООН и подкопава европейската и глобалната сигурност и стабилност. Войната причинява неописуемо страдание на украинското население. ЕС подкрепя твърдо и непоколебимо Украйна и нейния народ, като същевременно е силно загрижен за жертвите сред цивилното население и последиците за правата на човека от действията на Русия. Във връзка с това ЕС оценява положително гласа на Египет в подкрепа на резолюциите на Общото събрание на ООН от 2 март 2022 г.⁶ и 24 март 2022 г.⁷, в които се настоява Русия незабавно да прекрати военната си агресия срещу Украйна и се призовава за защита на цивилното население и хуманитарен достъп в Украйна. ЕС изтъква общия интерес от по-нататъшно осъждане на Русия за явното нарушение и незачитане от нейна страна на международното право. ЕС разчита и на помощта на Египет за предотвратяване на заобикалянето на мерките на ЕС, приети в отговор на руската агресия срещу Украйна.

⁶ Резолюция GA/12407 на Общото събрание на ООН от 2.3.2022 г.

⁷ Резолюция GA/12411 на Общото събрание на ООН от 24.3.2022 г.

27. ЕС е обезпокоен от дезинформацията и масовото манипулиране на информация, водени с подкрепата на руската държава, които се използват за оправдаване и подкрепа на военната ѝ агресия срещу Украйна, както и за подронване на позицията на ЕС по този въпрос, и са насочени срещу обществата в ЕС и съседните държави, при което е налице сериозно изопачаване и манипулиране на фактите. Сериозно безпокойство буди фактът, че в медиите и социалните мрежи на арабски език в целия регион на Близкия изток и Северна Африка, включително Египет, активно се разпространяват неверни прокремълски послания. ЕС е готов да сподели с Египет и с всички партньори своите практики и експертен опит в борбата с прокремълската дезинформация.
28. Сблъсквайки се с недостиг на внос на пшеница от Русия и Украйна и нарастващи цени на нефта, Египет е изправен пред сериозни предизвикателства. ЕС е загрижен за продоволствената сигурност в Египет, който е най-големият вносител на пшеница в света и разчита в голяма степен на вноса на пшеница от Украйна и Русия. ЕС е готов да подкрепи Египет с 100 милиона евро от регионалния „Механизъм за прехрана и устойчивост“ за справяне с последиците от нарастващите цени на храните и стоките. ЕС насърчава Египет да избягва ограниченията върху износа на селскостопански стоки и ще се стреми към сближаване на начините за посрещане на предизвикателствата, свързани с продоволствената сигурност, в рамките на Световната търговска организация, Организацията за прехрана и земеделие, Г-7, Г-20 и други международни форуми.
29. Партньорството между ЕС и Египет е важно за стабилността и просперитета на Средиземноморския регион, Близкия изток и Африка. Като се има предвид стратегическата ориентация на партньорството, ЕС е решен да засили сътрудничеството с Египет в областта на външната политика на двустранно, регионално и международно равнище, по-конкретно в рамките на ООН и многостранните форуми, както и с Лигата на арабските държави (ЛАД), Африканския съюз и Съюза за Средиземноморието. В Египет се намира седалището на ЛАД, с която ЕС ще продължи да задълбочава и разширява сътрудничеството си. ЕС очаква провеждането в Кайро на срещата на министрите от ЕС и ЛАД и приветства конструктивната роля, която Египет играе в ЛАД. Във връзка с това ЕС изтъква отново, че сега не е време нито за нормализиране на отношенията със Сирия, нито за реинтеграция на Сирия в международните органи, и че само всеобхватен, истински и приобщаващ политически преход в съответствие с Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН би открил пътя за такава реинтеграция, и подчертава, че е важно да се запази натискът върху режима на Асад.
30. След **Шестата среща на върха между Европейския съюз и Африканския съюз** през февруари 2022 г. ЕС очаква да продължи партньорството си с Египет като ключов фактор в рамките на Африканския съюз и да участва в съвместното реализиране на обновеното партньорство за **солидарност, сигурност, мир и устойчиво и постоянно икономическо развитие и просперитет**, както е посочено в **Съвместната визия за 2030 г.** на ЕС и

Африканския съюз. ЕС отчита водещата роля на Египет в рамките на Африканския съюз, по-специално в общата ни борба с изменението на климата и съвместните усилия за преход към екологична енергия предвид факта, че Египет ще бъде домакин на 27-ата конференция на страните по РКООНИК в Шарм Ел-Шейх през ноември 2022 г.

31. В рамките на Съюза за Средиземноморието ЕС и Египет са партньори, ангажирани със засилването на сътрудничеството и диалога в интерес на мира, стабилността, развитието и споделеното благоденствие за един укрепен Евро-средиземноморски регион. ЕС подчертава общия интерес от справяне с общите предизвикателства с оглед на един по-мирен, сигурен, екологосъобразен, проспериращ и приобщаващ Средиземноморски регион.
32. ЕС признава незаменимата роля на Египет в близоизточния мирен процес и ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Египет за постигане на справедливо, устойчиво и всеобхватно разрешаване на израелско-палестинския конфликт. ЕС твърдо стои зад ангажимента си за жизнеспособно решение, постигнато по пътя на преговори и основано на съществуването на две държави, на базата на договорените на международно равнище параметри и на международното право. ЕС подчертава неотложната необходимост от ангажимент за възстановяване на политическите перспективи и за откриване на пътя към възобновяване на мирния процес във възможно най-кратък срок. ЕС продължава да призовава настойчиво двете страни да демонстрират заявления си ангажимент за решение, основано на съществуването на две държави, чрез конкретни действия и да избягват едностранни действия, които го застрашават. ЕС оценява важната роля на Египет за стабилизирането и възстановяването на Газа и непрекъснатите усилия за вътрешнопалестинско помирение и остава ангажиран със засилването на участието си във възстановяването на Газа. ЕС отбелязва със задоволство засилването на регионалното участие, включително първото по рода си събиране на ръководителите на Египет, Израел и ОАЕ в Шарм Ел-Шейх, както и срещата на върха в Негев, с участието на Египет, през март 2022 г.
33. ЕС и Египет споделят общ интерес от насърчаване на стабилността и просперитета в Либия. ЕС потвърждава значението на ръководен и реализиран от Либия политически процес под егидата на ООН.
34. Като се има предвид значението на река Нил като източник на препитание, ЕС осъзнава важността и спешността, която Египет придава на постигането възможно най-скоро на споразумение относно язовира Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD). ЕС приветства

изявлението на председателя на Съвета за сигурност на ООН относно GERD от 15 септември 2021 г.⁸. ЕС продължава решително да насърчава постигането на съвместно договорено решение между всички страни относно пълненето и функционирането на язовира. ЕС е готов да подкрепи водените от Африканския съюз преговори и да играе по-активна роля, ако е полезна и желателна за всички страни, като представи богатия си опит в управлението на общите водни ресурси в съответствие с международното право. Постигането на взаимно приемливо и трайно международно споразумение във възможно най-кратък срок е от решаващо значение за сигурността на водоснабдяването, икономическото развитие и мира и стабилността в региона. С политическата воля и подкрепата на международната общност този спор би могъл да се превърне във възможност за много хора. Милиони хора, които живеят в басейна на река Нил, ще имат полза от споразумение относно GERD, което ще създаде предсказуемост и ще отвори вратата за чуждестранни инвестиции в енергетиката, продоволствената сигурност и сигурността на водоснабдяването.

Върховенство на закона, права на човека и основни свободи

35. В съответствие с приоритетите на партньорството и двете страни са се ангажирали да гарантират отчетност, върховенство на закона, пълно зачитане на правата на човека, основните свободи, насърчаване на демокрацията, равенството между половете и равните възможности като конституционни права на всички свои граждани. Тези ангажименти допринасят за напредъка на партньорството и за устойчивото развитие и стабилността на Египет. Засиленото и конструктивно взаимодействие между ЕС и Египет през последния период проправи пътя към по-съдържателен диалог по въпроси, свързани с правата на човека. Подкомитетът по политически въпроси, права на човека и демокрация, международни и регионални въпроси от юни 2019 г. и Комитетът за асоцииране от октомври 2021 г. послужиха като институционални платформи за обмен на информация по редица въпроси, свързани с правата на човека, които ЕС би желал да запази и да надгради.
36. ЕС приветства публикуването на първата по рода си национална стратегия за правата на човека като израз на ангажимента на Египет на най-високо равнище за съдържателно разглеждане на въпросите, свързани с правата на човека, в съответствие с конституцията и международните ангажименти на Египет. Силно насърчаваме бързото и ефективно изпълнение на стратегията заедно с гражданското общество в усилията за подобряване, наред с другото, на зачитането и защитата на основните свободи. Въз основа на собствения си опит в изпълнението на плана за действие на ЕС за правата на човека, ЕС е готов да работи с правителството на Египет за практическото прилагане на националния му стратегически документ.

⁸ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N21/254/83/PDF/N2125483.pdf?OpenElement>

37. ЕС приветства посещението на специалния представител на ЕС за правата на човека в Египет през април 2022 г.⁹ като проява на засиления ангажимент в областта на правата на човека. Специалният представител на ЕС проведе всеобхватни обсъждания с египетските партньори, насочени към ефективното изпълнение на националната стратегия на Египет за правата на човека, като например разпоредбите на стратегията относно условията на задържане, алтернативите на предварителното задържане и реформите, свързани със смъртното наказание. Беше обсъдено и прилагането на закона за НПО и неговите подзаконови актове, а специалният представител на ЕС получи уверения, че случай 173 е приключен и че произтичащите от това забрани за пътуване и замразяване на активи са били отменени.
38. ЕС отдава голямо значение на съвместното насърчаване на равенството между половете и отчита ангажимента на Египет за укрепване на овластяването на жените. ЕС работи с Египет, по-специално с Националния съвет за жените и гражданското общество, за укрепване на овластяването на жените и пълноценното упражняване на човешките права от страна на жените. Работата на ЕС с Египет е съсредоточена върху участието на жените в обществения живот чрез проекта „Права на гражданите“, икономическото овластяване на жените и справянето със сексуалното и основаното на пола насилие, като тя допринесе за националната кампания срещу гениталното осакатяване на жени.
39. ЕС отбелязва националните усилия за утвърждаване на свободата на религията и убежденията в Египет и насърчава премахването на всички форми на дискриминация на такива основания и защитата на лицата от сектантски нападения. ЕС приветства усилията на правителството на Египет да води борба заедно с религиозните институции срещу екстремизма и за предотвратяване на радикализацията. Както беше обсъдено между председателя Мишел и президента Ал-Сиси през ноември 2020 г.¹⁰, важно е да се обединят силите за насърчаване на диалога и взаимното разбирателство.
40. ЕС продължава да бъде загрижен за ограниченията на пространството на гражданското общество и натиска срещу защитниците на правата на човека в Египет, както и за ограниченията върху утвърждаването на свободата на изразяване онлайн и офлайн, свободата на медиите, академичната свобода и правото на мирни събрания и сдружаване. ЕС отбелязва положително редица освобождавания и повторното активиране на президентската комисия по помилването. ЕС отново призовава за освобождаване на оставащите задържани защитници на правата на човека и журналисти, за разследване на

⁹ https://www.eeas.europa.eu/delegations/egypt/eu-special-representative-human-rights-mission-egypt-11-13-april-2022_en?s=95

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2020/11/05/press-release-following-the-meeting-between-president-charles-michel-and-president-abdel-fattah-al-sisi-of-egypt/>

случаите на насилствено изчезване и изтезания, както и на всички твърдения за нарушения и злоупотреби с правата на човека, включително случаи на насилие от страна на силите за сигурност, и за изправяне на извършителите пред съда. ЕС отново призовава за изясняване на обстоятелствата, свързани със смъртта на Джулио Реджени и Ерик Ланг, и за въздаване на правосъдие. При пълно зачитане на независимостта на съдебната система ЕС подчертава значението на достъпа за наблюдение на съдебни процеси.

41. След реформата на закона за НПО от 2019 г. и приемането на подзаконовите актове в началото на 2021 г. ЕС подчертава значението на това законодателство за приноса на гражданското общество за изпълнението на приоритетите на партньорството. Този закон засяга пряко помощта на ЕС за сътрудничество с Египет, като голяма част от сътрудничеството на ЕС и държавите членки разчита на организациите на гражданското общество като важни партньори в изпълнението. ЕС е готов да работи с Египет по прилагането на този закон за институционализиране на благоприятна среда за гражданското общество, както и за съдържателен социален диалог, и за да бъде дадена възможност на организациите, включително тези, които се съсредоточават върху въпроси, свързани с правата на човека, да работят без ненужни ограничения.
42. Увеличаването на използването на смъртното наказание през последните години в Египет — въпреки световната тенденция за изоставяне на това нечовешко наказание — противоречи на принципната позиция на ЕС за премахване на смъртното наказание. Националната стратегия за правата на човека предвижда преглед на престъпленията, наказуеми със смъртно наказание. С оглед на това ЕС призовава Египет да преустанови изпълнението на екзекуциите като първа стъпка и да наложи официален мораториум с оглед на премахването му.
43. ЕС подкрепя ангажимента на Египет да се повиши отчетността, ефективността, независимостта и прозрачността на държавните институции. ЕС допринесе за усилията на Египет за реформа на публичната администрация, по-специално за подобряване на управлението на публичните финанси и борбата с корупцията. Готови сме да продължим да подкрепяме Египет в ефективната реформа на публичния сектор и модернизирването на неговата правосъдна система в съответствие с международните стандарти, за да се гарантира достъп до правосъдие и справедливи съдебни процеси за всички граждани. Във връзка с това и съгласно приоритетите на партньорството двете страни биха могли да обмислят развитието на сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите и с агенциите на ЕС в областта на правоприлагането като Евроюст и Европейската прокуратура.

Сътрудничество в борбата с тероризма

44. ЕС признава ключовата роля на Египет за регионалната сигурност и стабилност. Тероризмът е обща заплаха за нашата сигурност и социалната структура на нациите от двете страни на Средиземно море. Ето защо ЕС и Египет имат общ интерес от засилване

на сътрудничеството в областта на сигурността и борбата с тероризма в областите, очертани в приоритетите на партньорството, при пълно спазване на международното право, включително правата на човека и международното хуманитарно право.

45. ЕС отдава голямо значение на предприемането на многостранни действия за борба с тероризма. Успешното предложение на ЕС и Египет да съпредседателстват Глобалния форум за борба с тероризма потвърждава този подход. В рамките на Глобалния форум за борба с тероризма ЕС ще работи с Египет в съответствие с нашите ценности и принципи и ще доразвива постигнатото от настоящите съпредседатели Канада и Мароко. Тази инициатива се основава на предишното сътрудничество на ЕС с Египет като съпредседатели на работната група за изграждане на капацитет в Източна Африка в рамките на Глобалния форум за борба с тероризма през последните четири години. Партньорството на ЕС с Египет в този контекст беше успешно и доведе до конкретни резултати, като например разглеждане на значението на диалога и устойчивостта на общностите в борбата с тероризма и предотвратяването на насилствения екстремизъм. ЕС се ангажира да работи с Египет и членовете на Глобалния форум за борба с тероризма за прилагането на всеобхватен и глобален подход, насочен към първопричините за тероризма, при зачитане на правата на човека и основните свободи, с цел успешно противодействие и предотвратяване на радикализацията и насърчване на социално-икономическото развитие. Сътрудничеството на многостранно равнище с Египет би могло да доведе до засилване и на двустранното сътрудничество.

Сътрудничество в областта на миграцията

46. ЕС и Египет поддържат силно, стратегическо и всеобхватно сътрудничество в областта на миграцията, както беше подчертано в приоритетите на партньорството и потвърдено по време на посещенията на комисарите Йохансон и Вархеи в Кайро и третия диалог на високопоставени служители по въпросите на миграцията през ноември 2021 г. В заключенията на Европейския съвет от октомври 2021 г.¹¹ отново се изтъква очакването, че финансирането за сирийските бежанци и приемните общности, наред с другото в Египет, по линия на съответните инструменти ще бъде мобилизирано своевременно.

47. Египет получава средства от Доверителния фонд на ЕС за Африка (Доверителния фонд на ЕС) — 90 милиона евро за двустранни и регионални действия с акцент върху преодоляването на първопричините за незаконната миграция чрез създаване на работни места. Египет също така е бенефициер на редица регионални програми на ЕС в областта на миграцията, насочени към различни аспекти на миграцията, включително доброволното връщане и реинтеграцията, законната миграция и трудовата мобилност в

¹¹ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2021/10/22/european-council-conclusions-21-22-october-2021/>

съответствие с правомощията на държавите членки, а също и към подкрепата за най-уязвимите групи от населението по време на пандемията от COVID-19, закритата на децата, борбата с контрабандата на мигранти и трафика на хора и управлението на границите. Хуманитарната помощ от ЕС в размер на 5 милиона евро годишно е насочена към най-уязвимите бежанци и лица, търсещи убежище, чрез „единен подход към бежанците“, който има за цел да достигне както до сирийците, така и до другите националности въз основа на уязвимостта и нуждите, а не чрез целево финансиране по националност. ЕС ще продължи да подкрепя инициативи в Египет, които са насочени към насърчаване на приобщаването на бежанците, лицата, търсещи убежище, и уязвимите мигранти в съществуващите системи за социална закрила и към подобряване на достъпа им до основни услуги, като здравеопазване и образование.

48. ЕС отчита ефективното управление на границите на Египет и приветства положителните резултати, постигнати в справянето с незаконните миграционни потоци и приемането на голям брой бежанци. ЕС ще продължи да подкрепя и надгражда усилията на Египет в тези области, по-специално що се отнася до осигуряването на основни услуги за мигрантите и бежанците, управлението на границите, борбата с контрабандата и трафика, както и връщането и реинтеграцията. В съответствие с искането на Египет ЕС ще засили ангажимента си и финансовата си помощ в областта на управлението на границите. ЕС и Египет ще продължат да укрепват сътрудничеството си и по други аспекти на миграцията и мобилността, включително законната миграция, в съответствие с областите на компетентност на ЕС и на държавите. Понастоящем Египет е част и от амбициозната програма „Към цялостен подход към управлението на трудовата миграция и трудовата мобилност в Северна Африка (ТНАММ)“, финансирана по линия на Доверителния фонд на ЕС за Африка и насочена към насърчаване на законната миграция и мобилност между Северна Африка и Европа в съответствие с компетенциите на държавите членки и в рамките на Северна Африка. ЕС ще продължи да подкрепя усилията на египетското правителство да реформира своята рамка в областта на убежището, включително съответното законодателство, и за тази цел приветства текущата работа с Агенцията на ЕС в областта на убежището. ЕС насърчава засилването на оперативното сътрудничество и с други агенции, като Frontex и CEPOL, както и стратегическото партньорство с Международния център за разрешаване на конфликти, опазване и укрепване на мира в Кайро относно регионалното измерение.

Принципи на сътрудничеството

49. ЕС очаква настоящият положителен импулс на партньорството да кристализира и да бъде постигнат реален напредък в интерес и на двете страни. За партньорството между ЕС и Египет ще бъде полезно, ако задълбочим нашия политически диалог в дух на взаимно доверие и откритост. Ролята на гражданското общество, младите хора и жените, както и

на частния сектор в изпълнението на приоритетите на партньорството е от решаващо значение. Редовното взаимодействие по отношение на напредъка, постигнат при изпълнението на приоритетите на партньорството посредством предвидените в тях различни механизми и чрез редовен политически диалог, ще ни позволи да продължим да поддържаме тази положителна динамика в интерес на нашите граждани и региони.
